

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

MEMORANDUM SHPJEGUES I PROJEKTLIGJIT PËR DIASPORËN

MEMORANDUM SA OBJAŠNJENJIMA NACRTA ZAKONA O DIJASPORI

EXPLANATORY MEMORANDUM OF THE DRAFT LAW ON DIASPORA

<p>MEMORANDUM SHPJEGUES I PROJEKTLIGJIT PËR DIASPORËN</p> <p>1. Çështja kryesore e trajtuar</p> <p>Qëllimi i Projektligjit për Diasporën është rregullimi i marrëdhënieve ndërmjet Republikës së Kosovës dhe pjesëtarëve të diasporës; mbrojtja dhe përkujdesja për të drejtat sociale, politike, kulturore, ekonomike dhe interesa të tjera të diasporës.</p> <p>2. Objektivat dhe ndërlidhja e tyre me prioritetet e Qeverisë</p> <p>Ruajtja dhe kultivimi i identitetit kombëtar dhe kulturor të pjesëtarëve të diasporës dhe forcimi i lidhjeve të tyre me Kosovën; promovimi dhe nxitja e investimeve të diasporës, duke përfshirë investimet strategjike, krijimi i lehtësirave për investime të diasporës, si dhe përmirësimi i pozitës së diasporës janë një ndër objektivat kryesore të këtij projektligji. Këto objektiva të Projektligjit për Diasporën, të cilat ndërlidhen me prioritetet e Qeverisë së Republikës së Kosovës, kanë për qëllim përmirësimin e obligimeve të dala nga Programi</p>	<p>EXPLANATORY MEMORANDUM OF THE DIASPORA PROJECT</p> <p>1. Main issue addressed</p> <p>The purpose of the Draft Law on Diaspora is to regulate the relations between the Republic of Kosovo and the members of the Diaspora; protection and care for social, political, cultural, economic, and other diaspora's rights.</p> <p>2. Objectives and their interconnection with Government priorities</p> <p>Maintaining and cultivating the national and cultural identity of Diaspora members and strengthening their ties with Kosovo; promotion of Diaspora investments, including strategic investments, creation of facilities for diaspora investments, and improvement of the diaspora's position are one of the main objectives of this draft law. These objectives of the Draft Law on Diaspora, which are related to the priorities of the Government of the Republic of Kosovo, aim to fulfill the obligations deriving from the Government Program of the Republic of Kosovo 2017-2021, the National Strategy of the Republic of Kosovo for Development</p>	<p>MEMORANDUM SA OBJAŠNJENJIMA NACRTA ZAKONA O DIJASPORI</p> <p>1. Glavno tretirano pitanje</p> <p>Cilj Nacrta zakona o dijaspori je uređenje odnosa između Republike Kosovo i pripadnika dijaspore; zaštita i briga o socijalnim, političkim, kulturnim, ekonomskim pravima i drugim interesima dijaspore.</p> <p>2. Ciljevi i njihovo povezivanje sa prioritetima Vlade</p> <p>Očuvanje i negovanje nacionalnog i kulturnog identiteta pripadnika dijaspore i jačanje njihovih veza sa Kosovom; promovisanje i podsticanje ulaganja dijaspore, uključujući strateške investicije, stvaranje olakšica za investicije iz dijaspore, kao i poboljšanje položaja dijaspore, su među glavnim ciljevima ovog nacrta zakona. Ovi ciljevi Nacrta zakona o dijaspori, koji su povezani sa prioritetima Vlade Republike Kosovo, imaju za cilj ispunjenje obaveza koje su proizašle iz Programa Vlade Republike Kosovo 2017-2021,</p>
---	---	---

<p>Qeverisë së Republikës së Kosovës 2017-2021, Strategjia Kombëtare e Republikës së Kosovës për Zhvillim 2016-2021, objektivat strategjike për diasporën, si dhe ligjet dhe aktet e tjera me fuqi ligjore.</p> <p>3. Opsioni i rekomanduar</p> <p>Projektligji për Diasporën merr për bazë organizimin dhe rregullimin sa më të mirë për ruajtjen dhe mësimin e gjuhëve amtare të pjesëtarëve të diasporës. Përgjegjësitë e autoriteteve përgjegjëse për krijimin dhe forcimin e marrëdhënieve ndërmjet institucioneve të Republikës së Kosovës dhe diasporës janë opsione të nevojshme, me qëllim të krijimit të lidhjeve dhe të rrjeteve të bashkëpunimit të diasporës, si në ekonomi, shkencë, kulturë, sport, bashkëpunim juridik, shëndetësi, teknologji të reja dhe fusha të tjera.</p> <p>Po ashtu, promovimi dhe nxitja e investimeve të diasporës, duke theksuar edhe ato strategjike, të cilat dalin si shtimi i përgjegjësive të MDIS-it, të përcaktuara me Rregulloren e (QRK) nr. 16/2017 për ndryshimin dhe plotësimin e Rregullores nr.02/2011 për fushat e përgjegjësive administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive, e ndryshuar dhe e</p>	<p>2016-2021, strategic objectives for the diaspora, as well as laws and other acts with legal force.</p> <p>3. Recommended option</p> <p>The Draft Law on Diaspora deals with the best organization and arrangement for the preservation and teaching of the mother tongues of Diaspora members. Responsibilities of the authorities responsible for establishing and strengthening the relations between the institutions of the Republic of Kosovo and Diaspora are necessary options for the establishment of links and networks of Diaspora cooperation such as economy, science, culture, sport, legal cooperation, health, new technologies and other areas.</p> <p>Also, promotion and promotion of Diaspora investments, highlighting the strategic ones, which emerge as the MDIS's increased responsibilities, as defined by the Regulation (QRK) no. 16/2017 on amending and supplementing the Regulation No. 02/2011 on the areas of administrative responsibility of the Office of the Prime Minister and Ministries, as amended and amended by</p>	<p>Nacionalne strategije Republike Kosovo za razvoj 2016-2021, strateški ciljevi za dijasporu, kao i iz drugih zakona i akata koji imaju zakonsku snagu.</p> <p>3. Preporučena opcija</p> <p>Nacrt zakona o dijaspori se zasniva na što boljoj organizaciji i uređenju za očuvanje i učenje maternjeg jezika pripadnika dijaspore. Odgovornosti nadležnih organa za uspostavljanje i jačanje odnosa između institucija Republike Kosovo i dijaspore predstavljaju neophodne opcije, u cilju uspostavljanja veza i mreža za saradnju dijaspore, kako u ekonomiji, nauci, kulturi, sportu, pravnoj saradnji, zdravstvu, novim tehnologijama, tako i u drugim oblastima. Takođe, promovisanje i podsticanje ulaganja dijaspore, naglašavajući i ona strateška, koje proizilaze kao dodatak u nadležnostima MDSI-a, utvrđenih Uredbom (VRK) br. 16/2017 o izmenama i dopunama Uredbe br. 02/2011 o oblastima administrativne odgovornosti Kancelarije premijera i ministarstava, izmenjana i dopunjena Uredbom br. 07/2011 i Uredbom (VRK) br. 14/2017, o izmenama i dopunama Uredbe br. 02/2011</p>
---	--	---

<p>plotësuar me Rregulloren nr.07/2011 dhe Rregulloren (QRK) Nr. 14/2017, për ndryshimin dhe plotësimin e Rregullorës Nr.02/2011 për fushat e përgjegjësisë administrative. Është bazë ligjore, mbi të cilat ofrojmë opsione të rekomanduara.</p> <p>4.Arsyetimi i propozimit, duke përfshirë një shpjegim të nivelit të përfrimit me legjislacionin e BE-së</p> <p>Republika e Kosovës ndërmjetëson zbatimin e marrëveshjeve dypalëshe dhe shumëpalëshe ndërkombëtare dhe instrumenteve të tjera ndërkombëtare që mbrojnë interesat, të drejtat dhe pozitën e pjesëtarëve të diasporës.</p> <p>Republika e Kosovës nxit integrimin e pjesëtarëve të diasporës në jetën shoqërore dhe politike të vendeve pritëse, duke nënshkruar marrëveshje ndërshtetërore me ato vende.</p> <p>Lidhur me këtë, Ministria e Integritimit Evropian ka dhënë opinionin përkatës për procedimin e mëtejshëm të Projektligjit për Diasporën. Në dokumente përcjellëse mund të gjeni Deklaratën e Pajtuëshmërisë Acquis të BE-së.</p>	<p>Regulation No. 07/2011 and Regulation (QRK) 14/2017, on Amending and Supplementing Regulation No. 02/2011 on Areas of Administrative Responsibility. It is a legal basis on which we offer recommended options</p> <p>4. Explanation of the proposal, including an explanation of the level of compliance with EU legislation</p> <p>The Republic of Kosovo mediates the implementation of bilateral and multilateral international agreements and other international instruments that protect the interests, rights and the position of members of the Diaspora.</p> <p>The Republic of Kosovo promotes the integration of Diaspora members into the social and political life of the host countries by signing interstate agreements with those countries.</p> <p>In this regard, the Ministry of European Integration has given the respective opinion on the further proceeding of the Draft Law on Diaspora. In the accompanying documents you can find the EU Acquis Compliance Statement.</p>	<p>o oblastima administrativne odgovornosti. To predstavlja zakonsku osnovu na kojoj pružamo preporučene opcije.</p> <p>4. Obrazloženje predloga, uključujući objašnjenje o nivou usklađenosti sa zakonodavstvom EU-a</p> <p>Republika Kosovo posreduje sprovođenje bilateralnih sporazuma i multilateralnih međunarodnih sporazuma i drugih međunarodnih instrumenata koji štite interese, prava i položaj pripadnika dijaspore.</p> <p>Republika Kosovo podstiče integraciju pripadnika dijaspore u društveni i politički život zemalja domaćina, kroz potpisivanje međudržavnih sporazuma sa tim zemljama.</p> <p>U vezi s tim, Ministarstvo za evropske integracije je izdalo odgovarajuće mišljenje o daljoj obradi Nacrta zakona o dijaspori. U pratećim dokumentima možete naći Izjavu o usklađenosti sa Acquis-om EU-a.</p>
--	---	--

<p>5. Elementet kryesore të legjislacionit ose politikës së propozuar (përmbajtja, instrumentet e politikave, kostoja, procedurat administrative)</p> <p>Projektligji për Diasporën ka për synim nxitjen dhe organizimin më të mirë të mësimit të gjuhës amtare për pjesëtarët e diasporës në shtetet pritëse, në sistemin e rregullt arsimor të tyre, në pajtim me legjislacionin e shtetit pritës. Në ato vende ku mësimi i gjuhës amtare nuk është i integruar në sistemin e rregullt arsimor, ky projektligj ofron mundësi për organizimin e mësimit plotësues për pjesëtarët e diasporës.</p> <p>Me qëllim të ruajtjes dhe kultivimit të identitetit kombëtar dhe kulturor të pjesëtarëve të diasporës, promovimit të kulturës në shtetin pritës, krijimit dhe forcimit të lidhjeve me institucionet e Republikës së Kosovës, Projektligji për Diasporën rregullon statusin juridik të Qendrave Kulturore për Diasporën, të cilat me pëlqimin e shtetit pritës, mund të veprojnë në kuadër të misionit diplomatik të Republikës së Kosovës.</p>	<p>5. The main elements of the proposed legislation or policy (content, policy instruments, cost, administrative procedures)</p> <p>The Draft Law on Diaspora aims at promoting and better organizing mother tongue learning for members of the diaspora in host countries, in their regular education system, in accordance with the legislation of the host country. In those countries where native language teaching is not integrated into the regular education system, this draft law provides opportunities for organizing additional learning for members of the Diaspora.</p> <p>The Draft Law on Diaspora regulates the legal status of the Cultural Centers for Diaspora, which, with the aim of preserving and cultivating the national and cultural identity of the Diaspora members, promoting culture in the host country, establishing and strengthening the links with the institutions of the Republic of Kosovo, the consent of the receiving State may act within the diplomatic mission of the Republic of Kosovo.</p>	<p>5. Glavni elementi predloženog zakonodavstva ili politike (sadržaj, instrumenti politika, troškovi, administrativne procedure)</p> <p>Nacrt zakona o dijaspori ima za cilj podsticanje i bolju organizaciju nastave na maternjem jeziku za pripadnike dijaspore u zemljama domaćina, u njihovom redovnom obrazovnom sistemu, u skladu sa zakonima države domaćina. U onim zemljama gde nastava na maternjem jeziku nije integrisana u redovnom obrazovnom sistemu, ovaj nacrt zakona daje mogućnost za organizovanje dodatne nastave za pripadnike dijaspore.</p> <p>U cilju očuvanja i negovanja nacionalnog i kulturnog identiteta pripadnika dijaspore, promovisanja kulture u zemlji domaćina, uspostavljanja i jačanja veza sa institucijama Republike Kosovo, Nacrt zakona o dijaspori uređuje pravni status Kulturnih centara za dijasporu, koje, uz saglasnost zemlje domaćina, mogu da deluju u okviru diplomatske misije Republike Kosovo.</p>
---	---	--

<p>6. Vlerësimi i ndikimit financiar të opsionit të propozuar</p> <p>Bazuar ne misionin qe ka MDIS, si dhe realizimin e objektivave te saja, projektligji për diasporën, krijon shpenzime shtesë për buxhetin e Republikës së Kosovës (shih Vlerësimin e Ndikimit Financiar të Ministrisë së Financave, të bashkangjitura me shkresat tjera përcjellëse)</p> <p>7. Konsultimi (kush është konsultuar dhe përmbledhje të shkurtër të përgjigjeve)</p> <p>Para dhe gjatë hartimit të projektligjit, MDIS-i ka mbajtur takime konsultative me ministritë e linjës të përfshira në procesin e hartimit të Projektligjit për Diasporën.</p> <p>Bazuar në Rregulloren nr.09/2011 e Punës të Qeverisë së Republikës së Kosovës, të Rregullores nr. 13/2013 për Shërbimin Ligjor Qeveritar, Rregulloren (QRK), nr.05/2016 për Standardet Minimale për Procesin e Konsultimit Publik, MDIS-i ka organizuar konsultimet paraprake dhe ato publike. Konsultimet publike janë mbajtur në 15 vende të shteteve të ndryshme të Evropës dhe në SHBA.</p>	<p>6. Assess the financial impact of the proposed option</p> <p>Based on the MDIS mission, as well as the realization of its objectives, the Draft Law on Diaspora generates additional expenditures for the budget of the Republic of Kosovo (see the Financial Impact Assessment of the Ministry of Finance attached to other accompanying documents)</p> <p>7. Consultations (consulted and a brief overview of the response)</p> <p>Before and during the drafting of the bill, MDIS held consultative meetings with the line ministries involved in the drafting process of the Draft Law on Diaspora.</p> <p>Based on Regulation No. 09/2011 of the Government of the Republic of Kosovo, Regulation no. 13/2013 on Government Legal Service, Regulation (QRK), No. 05/2016 on Minimum Standards for the Public Consultation Process, MDIS has organized preliminary and public consultations. Public consultations are held in 15 different countries of Europe and the United States. During the public consultation process, which were transparent and announced on the</p>	<p>6. Procena finansijskog uticaja predložene opcije</p> <p>Na osnovu misije koju ima MDSI, kao i na osnovu realizacije njenih ciljeva, nacrt zakona o dijaspori stvara dodatne troškove za budžet Republike Kosovo (vidi Procenu finansijskog uticaja Ministarstva finansija koja je priložena uz duge prateće dopise)</p> <p>7. Konsultacije (ko je konsultovan i kratak pregled odgovora)</p> <p>Pre i posle izrade nacrta zakona, MDSI je održalo konsultativne sastanke sa resornim ministarstvima uključenim u procesu izrade Nacrta zakona o dijaspori.</p> <p>Na osnovu Pravilnika br. 09/2011 o radu Vlade Republike Kosovo, Uredbe br. 13/2013 o vladinoj pravnoj službi, Uredbe (VRK), br. 05/2016 o minimalnim standardima za proces javnih konsultacija, MDSI je organizovalo preliminarne i javne konsultacije. Javne konsultacije su održane u 15 raznih zemalja u Evropi i SAD-u. Tokom procesa javnih konsultacija koje su bile transparentne i objavljene u portalu</p>
--	---	---

<p>Gjatë procesit të konsultimeve publike, të cilat kanë qenë transparente dhe të shpallura në portalin qeveritar dhe në vebfaqen e MDIS-it, pjesëmarrës kanë qenë shoqata të ndryshme të arsimitarëve, përfaqësues të rrjeteve të biznesit, rrjeteve të juristëve, organizata të ndryshme formale dhe grupe joformale, përfaqësues, aktivistë dhe veprimtarë të ndryshëm të diasporës. Këto grupe të interesit kanë ofruar rekomandime dhe komente të ndryshme, sidomos sa i përket organizimit të mësimin plotësues, proceseve të informimit publik për diasporën; rekomandime të ndryshme lidhur me procesin e zhvillimit ekonomik të Republikës së Kosovës; për procesin e tërheqjes së investimeve të diasporës, por edhe të atyre strategjike; për rregullimin e statusit juridik të Qendrave Kulturore të Diasporës, etj.</p>	<p>government portal and on the MDIS website, participants were various associations of teachers, representatives of business networks, lawyers' networks, various formal organizations and informal groups, representatives, activists and various diaspora activists. These groups of interest provided various recommendations and comments, especially with regard to the organization of complementary learning, the public information processes for the diaspora; various recommendations regarding the economic development process of the Republic of Kosovo; for the process of attracting both diaspora and strategic investments; to regulate the legal status of the Cultural Centers of Diaspora, etc.</p>	<p>vlade i na veb stranici MDSI-a, učestvovala su razna udruženja nastavnika, predstavnici poslovnih mreža, mreža pravnika, razne formalne organizacije i neformalne grupe, predstavnici i razni aktivisti iz dijaspore. Ove interesne grupe su dale preporuke i razne komentare, naročito što se tiče organizovanja dodatne nastave, procesa javnog informisanja za dijasporu; razne preporuke u vezi sa procesom ekonomskog razvoja Republike Kosovo; o procesu privlačenja investicija iz dijaspore, ali i onih strateških; o regulisanju pravnog statusa kulturnih centara dijaspore itd.</p>
<p>8. Mënyra e komunikimit të politikës së re për publikun</p>	<p>8. Way of communicating new policy to the public</p>	<p>8. Način saopštavanja nove politike za javnost</p>
<p>MDIS-i ka mbajtur takime me ministritë relevante, me të cilat është hartuar dhe është shqyrtuar projektligji. Meqenëse ky projektligj i dedikohet rregullimit të marrëdhënieve ndërmjet Republikës së Kosovës dhe përfaqësuesve të diasporës, shpërndarjen e informatave të</p>	<p>MDIS has held meetings with relevant ministries, with which the draft law has been drafted and reviewed. Since this draft law is dedicated to regulating relations between the Republic of Kosovo and Diaspora representatives, the dissemination of the necessary information to the members of</p>	<p>MDSI je održalo sastanke sa relevantnim ministarstvima, sa kojima je izrađen i razmotren nacrt zakona. S obzirom da je ovaj nacrt zakona namenjen odnosima između Republike Kosovo i predstavnika dijaspore, deljenje potrebnih informacija za pripadnike</p>

<p>nevojshme për pjesëtarët e diasporës e bëjmë përmes faqeve të saj të internetit, publikimeve, komunikimit të drejtpërdrejtë, mediave të shkruara dhe atyre elektronike, si dhe formave të tjera të komunikimit në atdhe dhe diasporë.</p>	<p>the diaspora is made through its websites, publications, direct communication, written and electronic media as well as forms other communication in the home and diaspora.</p>	<p>dijasporë uradili smo putem njihovih internet stranica, direktne komunikacije, pisanih i elektronskih medija, kao i drugih oblika komunikacije u domovini i dijaspori.</p>
--	---	---